

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-556/20-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Záhोří
Sídlo	Horní Záhоří 3, 398 18 Záhоří
E-mail	info@zszahori.cz
IČ	75000989
Identifikátor	650038835
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Markéta Bajerová
Zřizovatel	Obec Záhоří
Místo inspekční činnosti	Horní Záhоří 3, 398 18 Záhоří Horní Záhоří 71, 398 18 Záhоří
Termín inspekční činnosti	1. 10. 2020 – 5. 10. 2020

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Záhоří (dále škola) vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti navštěvovalo základní školu 153 žáků v devíti třídách, mateřskou školu 55 dětí ve třech třídách, školní družina poskytovala zájmové vzdělávání 72 účastníkům ve třech odděleních a ve školním klubu bylo zapsáno 30 účastníků. V mateřské i základní škole se vzdělávají

děti místní i z blízkých obcí a také děti z nedalekého dětského domova. Škola se zaměřuje na vytváření pozitivního přátelského klimatu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola má zpracovaný dlouhodobý plán rozvoje, který je průběžně konkretizován a aktualizován na základě vlastního hodnocení a analýzy stávajícího stavu. Na jeho zpracování se podílí vedení školy spolu s pedagogickým sborem, přihlíží se i k názorům a požadavkům ostatních aktérů vzdělávání. Důraz je kladen na vytváření pozitivního klimatu školy, výchovu ke spolupráci a podporu práce s informačními a komunikačními technologiemi. Tyto strategické cíle jsou postupně úspěšně naplňovány. Hlavním cílem školy je poskytování kvalitního vzdělávání, v tomto směru byla provedena řada kroků s pozitivním dopadem na výsledky vzdělávání, přesto ještě zůstávají rezervy zejména v efektivním využívání aktivizujících metod a forem práce ve výuce a v systematické práci s výsledky vzdělávání.

Do oblasti řízení se promítá snaha ředitelky o vytváření spolupracujícího pracovního kolektivu s respektujícím přístupem všech aktérů vzdělávání. Chod školy se opírá o jasná pravidla a mechanismy, které jsou vytvářeny společně. Na tvorbě těchto pravidel participují také žáci. Učitelé pak v rámci „třídnických okének“ vedou žáky k tvorbě funkčních vztahových pravidel, která upevňují třídní kolektivy. Podíl na zlepšování podmínek pro vzdělávání má i žákovský parlament.

Organizační struktura odpovídá potřebám školy dané velikosti. Ředitelka delegovala kompetence na další pedagogické pracovníky, s nimiž úzce spolupracuje. Vedení mateřské školy je v kompetenci vedoucí učitelky, která spolehlivě zajišťuje její chod v oblasti organizačního a pedagogického vedení. Předávání informací mezi pedagogickým sborem je založeno na aktivní týmové spolupráci, nalézání jednotného přístupu při řešení aktuálních problémů, což se příznivě projevilo při hledání a následném uplatňování forem distanční výuky. Škola je zapojena do projektu „Pomáháme školám k úspěchu“, který škole prostřednictvím metodické pomoci a konzultací postupně pomáhá zlepšovat kvalitu vzdělávání. V letošním školním roce škola pravidelně uplatňuje párovou výuku, která se i přes krátkou dobu zavedení jeví jako kvalitní organizační forma výuky s příznivými účinky. Vedení školy podporuje svůj profesní rozvoj i všech zaměstnanců. Systematicky organizuje vzdělávání pedagogů, upřednostňuje hromadnou formu přímo ve škole. Na základě hospitací a pohovorů s jednotlivými učiteli jsou vytvářeny plány osobnostního rozvoje. Pedagogům je poskytována pravidelná zpětná vazba, její efektivita směrem k formám a metodám práce užitým ve výuce je však rozdílná. Některá opatření se zatím nedaří plně aplikovat do výuky.

Škola se posunula v oblasti materiálních podmínek zejména nákupem a využíváním prostředků výpočetní techniky, a to směrem k žákům a k pedagogickým pracovníkům. Starý nábytek ve sborovně, ve většině tříd a v kabinetech sice funkčně postačuje, ale nepůsobí esteticky. Na podporu čtenářské gramotnosti je školní knihovna pravidelně doplňována novými tituly. Nově zrekonstruovaná zahrada u mateřské školy vytváří vhodné podmínky pro pohybové aktivity dětí. Vybavení mateřské školy opomíjí prostředky moderních informačních technologií, např. interaktivní tabuli alespoň pro třídu předškolních dětí. Ve školní jídelně chybí softwarové vybavení potřebné pro snazší evidenci strávnicků různých věkových skupin a další analytickou a systémovou evidenci.

Škole se daří rozvíjet a prohlubovat spolupráci se zákonnými zástupci a veřejností, výrazně se zlepšila i komunikace s nedalekým dětským domovem. Dálkový přístup k informačnímu

systému školy a zavedení společné platformy pro sdílení informací má pozitivní vliv na oblast informovanosti zákonných zástupců o průběhu vzdělávání a dění ve škole. Akce pořádané ve spolupráci s řadou místních organizací a okolních škol upevňují pozitivní vztah dětí a žáků k místnímu regionu a prohlubují jejich vědomosti a dovednosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve všech třídách mateřské školy panovala příjemná atmosféra, která podporovala adaptační program nově příchozích dětí. Dostatečný pohyb venku a cvičební chvilky účelně napomáhaly rozvoji tělesné zdatnosti dětí. Hračky a pomůcky byly přizpůsobeny věku a pomáhaly rozvoji motoriky a fantazie. Ve většině bloků bylo účelně zařazováno prožitkové učení, výuka však byla převážně frontální, což oslabovalo možnost respektovat osobnostní cíle i další specifika dětí. V mateřské škole také nebyla plně využívána diferenciací cílů vzdělávání a respektovány individuální potřeby dětí. Asistentka pedagoga sice pracovala s dítětem s podpůrnými opatřeními dle jeho potřeb a tempa, ale méně se dařilo cíleně zapojit dítě do dění ve třídě. Práce s chybou nebyla zaznamenána v žádné třídě, prvky formativního hodnocení zařadily učitelky pouze u dětí nejmenších. Absence principů participace a dalších podstatných prvků spolupodílení a zpětné vazby neumožňuje dětem, zvláště v povinném vzdělávání, rozvinout schopnost sebehodnocení před přechodem do základní školy.

Vzdělávací proces na obou stupních základní školy probíhal většinou v klidné atmosféře se vzájemným respektem mezi žáky a učiteli. Kvalita vzdělávacího procesu se odvíjela od osobnosti a zkušenosti jednotlivých pedagogů. Z hlediska použitých metod a forem práce a jejich účinnosti byly sledované hodiny na rozdílné úrovni. Na obou stupních dominovala frontálně vedená výuka, na druhém stupni byla někdy doplněna efektivní prací ve skupinách s podporou kooperace. Ve většině hodin chyběla diferenciací vzdělávacích cílů či rozdílná míra náročnosti zadávaných úkolů dle schopností žáků. Obsahová diferenciací samostatné práce se omezovala pouze na navýšení počtu úloh pro rychlejší žáky. Ve většině hodin tak nebyl vytvářen prostor pro účelnou implementaci prvků formativního hodnocení, které by motivovalo žáky k dalšímu učení. Učivo bylo vhodně diferencováno pouze žákům s vyšším stupněm podpory, u kterých byl zadáváním úkolů pověřen asistent pedagoga. Názornost výuky zvyšovalo efektivní použití interaktivní tabule učiteli, v menší míře i žáky. Část vyučujících zařazovala do výuky činnosti, které vedly k větší atraktivitě výuky a aktivnějšímu zapojení žáků. Jen výjimečně žáci objevovali nové poznatky sami, chybělo častější propojení učiva s praktickým uplatněním v reálném životě a jen v malé míře byli žáci vedeni k rozvíjení vlastní kreativity. Výuka cizích jazyků byla vždy vedena v cílovém jazyce, produktivní řečové dovednosti byly rozvíjeny v různé míře. Výrazným přínosem je výuka angličtiny výhradně rodilým mluvčím a pravidelné návštěvy rodilého mluvčího v hodinách němčiny. Efektivitu ucelené zpětné vazby pro žáky i učitele na druhém stupni často snižovalo chybějící závěrečné shrnutí a zhodnocení hodiny učitelem společně se žáky. Na první stupni se naopak většinou dařilo objektivně zhodnotit proběhlou hodinu s ohledem na obsah a cíl učitelem společně s žáky.

Škola klade důraz na podporu čtenářské gramotnosti. Pravidelná realizace čtenářských dílen, úzká spolupráce s městskou knihovnou, možnost navštěvovat čtenářský klub, výuka pisatelství a kritického myšlení společně s vydáváním školního časopisu podporují kladný vztah žáků k literatuře. Výuku vyučující vhodně doplňují tematicky zaměřenými exkurzemi, besedami, výlety a projektovými dny.

Zájmové vzdělávání ve školní družině i školním klubu vycházelo z možností školy a ze zájmů jednotlivých žáků. Převážně bylo zaměřeno na sportovní a pohybové aktivity, relaxační činnosti a v případě zájmu žáků umožňovalo i přípravu na vyučování. Prováděné

činnosti rozvíjely u žáků jak sociální a pracovní kompetence, tak i jejich kreativitu. Činností obou zařízení doplňuje a vhodně navazuje na hlavní vzdělávací cíle základní školy.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Učitelky mateřské školy většinou průběžně sledují vývoj dětí i jejich výchovně-vzdělávací pokroky a pedagogickou diagnostiku vedou formou detailních záznamových listů. Záznamy však nejsou vyhodnocovány, neobsahují konkrétní pedagogické záměry pro následnou péči a neodráží se dostatečně v diferenciaci vzdělávací nabídky. Kvalitní péče je poskytována dětem s logopedickými problémy.

Základní škola využívá k hodnocení vzdělávacích výsledků především vlastní evaluační nástroje, pouze příležitostně se zapojuje do externího testování. Pozornost věnuje také úspěšnosti žáků u přijímacích zkoušek na střední školy a své žáky na ně cíleně připravuje. Žáky ohrožené školním neúspěchem škola aktivně vyhledává a v případě potřeby jim poskytuje individuální pomoc, včetně možnosti doučování či individuálních konzultací. U závažnějších případů je iniciována intervence speciální pedagožky. Tím dochází k zintenzivnění spolupráce se zákonnými zástupci. Významným přínosem pro rozvoj schopnosti sebereflexe žáků představuje pravidelné konání tzv. tripartit, jichž se účastní žák, zákonný zástupce a třídní učitel a při kterých dochází k sebehodnocení žáka i funkčnímu plánování optimální strategie pro dosažení vzdělávacích cílů. Na prvním stupni jsou při hodnocení vhodně využívána portfolia žákovských prací. V průběhu distanční výuky začali vyučující poskytovat žákům podrobnější zpětnou vazbu, využívání formativního hodnocení je prozatím v začátcích. Nově škola zavedla slovní hodnocení dosažených kompetencí, které přiložila k běžnému vysvědčení. Pozitivním krokem v oblasti vzdělávacích výsledků bylo stanovení a sjednocení kritérií hodnocení ve všech předmětech. Individuální i celkové výsledky jsou projednávány na pedagogických radách, avšak nedochází k podrobnější analýze dosahovaných výsledků a k ověřování účinnosti opatření přijatých ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání. Prostor pro seberealizaci a rozvoj nadání vytváří škola zapojováním žáků do široké palety zájmových kroužků a podporou účasti ve školních kolech soutěží a olympiád. Úspěchů dosahují žáci školy především na okresní úrovni. Škola motivuje žáky k učení a k pozitivním postojům ke škole pochvalami, které uděluje zejména za vzornou reprezentaci školy, vzorné plnění školních povinností a práci nad rámec školních povinností. Jejich počet je za minulý školní rok výrazně vyšší v porovnání s udělenými kázeňskými opatřeními.

Ačkoliv se ve škole vzdělávají žáci z velmi rozdílných sociokulturních podmínek, škole se daří minimalizovat projevy rizikového chování. Jednotný přístup pedagogů, jasně nastavená pravidla i důsledné monitorování projevů žáků vytváří ve škole bezpečné prostředí, v němž se problémy daří zachytit a úspěšně řešit hned v počátcích. Vhodně vybrané akce realizované externími subjekty účelně přispívají k dobrým výsledkům prevence ve škole. Výchovná poradkyně, speciální pedagožka i učitelé rovněž systematicky pracují s žáky s poruchou chování a potřebou podpory v rámci různých životních situací. V samém začátku je monitoring žáků nadaných, jehož dopad do výuky nebyl zatím zřejmý. Speciální pedagog pravidelně poskytuje podporu žákům mimo třídu, zatím s nižší intenzitou podpory při výuce ve třídě. Diagnostikovaným žákům s vyššími stupněm podpory se dostává ze strany vyučujících i asistentů pedagoga potřebné podpory s ohledem k jejich aktuálnímu stavu.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšilo se materiální vybavení výpočetní technikou směrem k žákům i učitelům, v mateřské škole byla provedena rekonstrukce zahrady.
- Zkvalitnil se přístup zákonných zástupců do elektronického systému školy.
- Zvýšil se počet žáků.

Silné stránky

- Aktivní budování a zkvalitňování klimatu školy a podpora spolupráce všech aktérů vzdělávání má kladný vliv na kultivaci vzájemných vztahů.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Škola málo využívá aktivizující formy a metody práce a prostředky formativního hodnocení ve vztahu k učebním potřebám dětí a žáků a jejich pokroku v učení.
- Nízká míra diferenciac učiva při výuce dostatečně nezohledňuje vzdělávací potřeby, možnosti a schopnosti dětí a žáků a tím významně snižuje jejich motivaci k učení.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Více a účinně zařazovat metody a formy práce podporující aktivní učení dětí a žáků, důsledně diferencovat učivo s ohledem na možnosti a schopnosti jednotlivých dětí a žáků, vytvářet v hodinách větší prostor pro formativní hodnocení.
- V časovém rozvržení vyučovacích hodin na druhém stupni základní školy dbát na dostatečný prostor pro shrnutí a zhodnocení probíraného učiva v závěru hodin s aktivním zapojením žáků.
- Pořídit interaktivní tabuli do jedné třídy mateřské školy, software pro školní jídelnu a zmodernizovat vnitřní prostory školy.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 27. 2. 2014 včetně všech dodatků
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení platné ke dni kontroly
3. Jmenování do funkce ředitelky školy s účinností od 7. 5. 2012
4. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2018/2019
5. Školní vzdělávací program Škola pro děti, děti pro život, verze 2 platná od 1. 9. 2016
6. Školní vzdělávací program Hrajeme si celý rok platný od 31. 8. 2020, čj. MŠ/78/2020
7. Školní vzdělávací program školní družiny, školního klubu platný od 1. 9. 2018
8. Školní řád základní školy účinný od 2. 9. 2019
9. Školní řád mateřské školy Záhoří účinný od 4. 9. 2017
10. Vnitřní řád školní družiny a školního klubu účinný od 2. 9. 2019
11. Vnitřní řád školní jídelny účinný od 1. 9. 2020
12. Rozvrh hodin platný k termínu inspekční činnosti
13. Třídni knihy školní roky 2019/2020 a 2020/2021 do termínu inspekční činnosti
14. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2017-2021

15. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2020/2021
16. Zápisy z pedagogických rad
17. Školní plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty ze dne 2. 9. 2019
18. Školní matrika
19. Program poradenských služeb na školní rok 2020/2021
20. Kontrolní a hospitační záznamy za školní rok 2019/2020 a plán 2020/2021
21. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knih úrazů
22. Podklady vztahující se k hodnocení finančních podmínek za roky 2018 a 2019
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (odborná kvalifikace)
24. Dokumentace k oblasti školního stravování

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Jana Fišerová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Jana Fišerová v. r.

Mgr. Marie Adamová, školní inspektorka

Mgr. Marie Adamová v. r.

Mgr. Bc. Jaromír Čermák, školní inspektor

Mgr. Bc. Jaromír Čermák v. r.

Mgr. Renáta Tvrdíková, školní inspektorka

Mgr. Renáta Tvrdíková v. r.

Bc. Jiřina Svobodová, kontrolní pracovnice

Bc. Jiřina Svobodová v. r.

V Českých Budějovicích 2. listopadu 2020

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Markéta Bajerová, ředitelka školy

Mgr. Markéta Bajerová v. r.

V Záhoří 13. listopadu 2020